

Τέλος δὲ διέφυγον τὸ ἔρκος τῶν ὀδόντων τῆς αἰ ἐπόμεναι λέξεις :

— Καὶ ἐγὼ ἐλογάριαζα ὅτι θὰ φέρω ὠραίαν ἀνθοδέσμην νὰ τὴν βάλω εἰς τὸ δωμάτιόν μου ! Καλὰ νὰ τὰ πάθω ! ἄλλοτε ὅταν ἐξέρχωμαι μὲ μωρὰ παιδιὰ νὰ ἔχω τὸν νοῦν μου νὰ κρατῶ ἐπάνω μου χρήματα !

Αἱ λέξεις τῆς αὐταῖ με κατετάραζαν καὶ με κατεπλήγωσαν. Ἐστάθην καὶ μετὰ εὐσταθείας, δηλοῦσης ὅτι μάτην θὰ προσεπάθει νὰ τροποποιήσῃ τὴν ἀπόφασίν μου :

— Ἄκουσ', Ἐλένη, τῆ εἶπον. Νὰ περιπατήσῃς σιγὰ σιγὰ διὰ νὰ σε προφθάσω. Μετὰ πέντε λεπτὰ τῆς ὥρας θὰ εἶμ' ἐδῶ μὲ τὰς ἀνθοδέσμας.

— Τί θὰ κάμῃς ;

— Ἐκεῖνο διὰ τὸ ὅποτον μ' ἐπέπληξες, διότι δὲν τὸ ἔκαμα, ἢ ἄλλο τίποτε, καὶ ἐγὼ δὲν εἰξεύρω τί θὰ κάμω· τοῦτο μόνον εἰξεύρω ὅτι μετ' ὀλίγην ὥραν θὰ ἔχῃς ἐκεῖνο ὅπου ἐπιθυμῆς.

Καὶ ταῦτα εἰπὼν ὤρμησα δρομαίως κατευθυνόμενος ἐκεῖ ὅθεν ἐπανηργόμηναι. Καὶ ἔφθασα ἐν καιρῷ, διότι ἡ οἰκογένεια συσκευάσασα τὰ πράγματα τῆς ἡτοιμάζετο νὰ ἐκινήσῃ.

— Ἐ κυρά, εἶπον εἰς τὴν γυναῖκα μου πωλεῖς τρεῖς ἀνθοδέσμας ;

— Εὐχαρίστως, παιδί μου, ἀλλὰ μίαν δραχμὴν τὸ κομμάτι.

— Πολὺ καλὰ, ἀλλ' ἐπειδὴ, δὲν κρατῶ χρήματα ἐπάνω μου, νὰ ἔλθῃ ὁ μικρὸς εἰς τὴν οἰκίαν μας νὰ πληρωθῇ.

Ἄλλ' ὡς φαίνεται τὸ ἐξωτερικόν μου, πιθανῶς ὁ τρόπος δι' οὗ ἔφερον κρεμάμενα τὰ υποδήματά μου ἀπὸ τῶν ὤμων μου ὡς δισσάκιον, ἐνεποίησαν μετρίαν ἀίσθησιν εἰς τὴν ἀθιγγανίδα, ἥτις μ' ἀπεκρίθη ἀγερώχως.

— Καὶ ἀπὸ ποῦ πέφτει τὸ σπίτι σας ;

Διὰ τοῦ δακτύλου ἐδειξά πρὸς ἀριστερά.

— Δὲν γίνεται, εἶπεν ἡ ἀθιγγανὶς διὰ τοῦ αὐτοῦ τρόπου. Ἐμεῖς πηγαίνομεν ἀπὸ τὸ τᾶλλον μέρος, καὶ πρέπει νὰ φθάσωμε ἔς τὴν πόλιν πρὶν τῆς ὥρας τοῦ περιπάτου ἂν θέλωμε νὰ πουλήσωμεν τὰ λουλούδια μας.

Ἡ ἀθιγγανὶς βλέπουσα τὴν ἀμυχανίαν μου ἐξηκολούθησε μετὰ χαιρεκακίας.

— Μὰ πὼς γίνεται, ἀρχοντόπουλο ἴσ' ἂν καὶ ἴσ' ἂν νὰ μὴ ἔχῃ ἐπάνω του κανένα πρᾶγμα ἀκριθὸν, κανένα βωλόγι, κανένα πρᾶγμα ποῦ νὰ ἀξίξῃ τρεῖς δραχμαῖς· ἐγὼ σοῦ κάνω τὴ χάρι καὶ το παίρνω.

Τὸ μόνον ἀκριθὸν πρᾶγμα ὅπερ εἶχον ἦσαν τὰ υποδήματά μου· καὶ αὐτὰ παρρηθὺς ἐτικέφην μετὰ μικρὸν δισταγμὸν, οὐχὶ τόσον διότι ἐλυπούμην ὅτι θὰ τα στερηθῶ, ὅσον διότι ἐφοδύμην μήπως δὲν φανῶσιν ἀρκετὰ εἰς τὴν μέγαλιν, ἔπειτα τὰ μονάκριθά μου υποδήματα εἰς αὐτήν.

— Μπα, μπα, ἀνεφώνησε μετὰ περιφρονήσεως, καὶ τί νὰ τα κάνω αὐτὰ ;

— Μὰ εἶνε δλοκαίνουρα, ἀνεφώνησα πνευματικῶν.

— Ἄς εἶνε, τὰ κρατῶ, γιὰ τὸ χατήρι σου, προσέθηκεν ἡ ἀποτρόπαιος ἀθιγγανίς.

Καὶ λαβούσα τὸ ἀντικείμενον τοῦ προῖνου μου θριάμβου, τὰ ἔχασεν εἰς τὸ βυραρὸν δισσάκιόν τῆς, καὶ μοι ἔδωκεν εἰς ἀντάλλαγμα τρεῖς ἀνθοδέσμας, φροντίσασα νὰ ἐκλέξῃ τὰς χειρίστας καὶ τὰς ἰσχυοτάτας.

*

Καταλιπὼν τὴν μοχθηρὰν καὶ εἰδεχθῆ ἀνθοπόλιδα, ἔδραμον πρὸς τὴν ἀναμένουσάν με καὶ βραδυποροῦσαν Ἐλένην, ἥτις ἀπεδέξατο τὴν προσφορὰν μου μετ' ἀληθοῦς εὐγνωμοσύνης, ἅμα καὶ χαρᾶς· ἀλλὰ μόνον ἀφοῦ ἐφθιάσαμεν πρὸ τῆς κηκλιδωτῆς πύλης, παρατήρησεν ὅτι μου ἔλειπε κᾶτι τι.

— Ἄ ! Θεέ μου, τὰ ἔχασες τὰ υποδήματά σου ! ἀνεφώνησε.

Ἐγὼ δὲ τῆ διηγήθην μετὰ πολλῆς ταπεινότητος τί συνέβη. Μὲ παρατήρησε καὶ πάλιν διὰ τῶν ὑγρῶν τῆς ὀφθαλμῶν, ὧν ἡ λαμπρότης καὶ γλυκύτης συνεκίνησεν ὄλον μου τὸ σῶμα καὶ τὴν ψυχὴν, ἔπειτα δὲ ὀρμήσασα ἔπεσεν εἰς τὸν τράχηλόν μου καὶ με κατερίλησε καὶ ἐπὶ τῶν δύο μου παρειῶν ψιθυρίζουσα.

— Πόσον εἶσαι ὑποχρεωτικὸς καὶ εὐγενής, καλέ μου Γεωργάκη ! Τί κᾶμα νὰ μὴ εἶσαι μεγαλείτερός μου δύο ἢ τρεῖς μόνον ἔτη !

Τοῦτο ἦτο τὸ μόνον κέρδος, ὅπερ ἔλαβον διὰ τὴν ἀξιωμαθημόνευτον θυσίαν μου, ἀφίνω πλέον τὴν σφοδρὰν ἐπίπληξιν καὶ τὴν φροδερὰν κατατροπὴν, ἣν ἤρπασα κατὰ τὴν ἐκδρομὴν μου ἐκείνην μετὰ τῆς ἐξαδέλφου μου Ἐλένης.

[G. De Cherville].

Μετάφρασις ὑπὸ ***

Αἱ ΤΑΥΡΟΜΑΧΙΑΙ ΕΝ ΜΑΔΡΙΤΗΙ

Συνίηται καὶ τέλος· 181 σελ. 547.

Ἄλλὰ δὲν ἀρηγήθην εἰμὴ τὸν θάνατον ταύρου· Κεῖ ὄμως ἐν εὐρυχώρῳ σταδίῳ μυρία συμβαίνουσ' γεγονότα. Τὴν ἡμέραν μάλιστα ἐκείνην ταῦρος ἐνέβαλε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ ὑπὸ τὴν κοιλίαν ἵππου, ἀνύψωσε τὸν ἵππον καὶ τὸν ἵππέα, καὶ ἀφοῦ περιήγαγεν αὐτοὺς πρὸς σιγμὴν ὡσὲν θριάμβῳ, τοὺς ἐρριψεν ἀμφοτέρους κατὰ γῆς ὡς σάκκον ὀσπρίων. Ἄλλος ταῦρος ἐφόνευσε τέσσαρας ἵππους ἐντὸς λεπτῶν τιῶν. Τρίτος προσέβαλε λογχοφόρον τόσον δυνατὰ, ὥστε οὗτος καταπεσὼν ἐκτύπησε κατὰ τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ διαφράγματος καὶ ἐλιποθύμησεν. Τὸν ἀπήγαγον ἀμέσως. Ἄλλ' οὔτε διὰ τόσῳ μικρὸν καιρὸν, οὔτε διὰ σπουδαιότερον τραῦμα, οὐδὲ καὶ διὰ τὸν θάνατον ταυρομάχου ἐπιθυμῆί κανεὶς νὰ διακοπῇ τὸ θέαμα. Τὸ πρόγραμμα ἄλλως τε μνημονεύει ρητῶς ὅτι, ἐὰν εἰς ταυρομάχος ἀποθάνῃ, ὑπάρχει ἄλλος ἔτοιμος νὰ τὸν ἀντικαταστήσῃ. Ὁ ταῦρος δὲν ἐπιτίθεται πάντοτε. Ὑπάρχουσι μεταξὺ αὐτῶν δειλοὶ, οἵτι-

ρικῶ καφεπωλείῳ la Puerta del Sol. Μοὶ ἔρχεται νὰ γελῶσῳ δὲνάκις ἐνθουσιῶσθαι ὅποια μὲ κατέλαβε συγγίνησις, ὅταν τὸν εἶδον μακρόθεν ἐμφανιζόμενον καὶ προχωροῦντα πρὸς ἡμᾶς. Ἦτον ἐνδεδυμένος μετὰ μεγίστης πολυτελείας, κατὰφορτος πολυτίμων κοσμημάτων, λάμπων ὡς στρατηγὸς ἐν μεγάλῃ στολῇ. Ἄμα διήλθε τὸ καφεπωλεῖον, χίλια κεφαλαὶ ἐστράφησαν, χίλια βλέμματα προσηλώθησαν ἐπ' αὐτοῦ, ἐπ' ἐμοῦ καὶ ἐπὶ τοῦ συντρόφου μου. «Ἴδου ὁ κ. Salvador Sanchez», λέγει ὁ πλοίαρχος (τὸ ὄνομα Frascuelo εἶνε παρωνύμιον.) καὶ παρυσιάζων με εἰς τὸν Frascuelo «Εἶτε ὁ κ. δεῖτα, ὁ θαυμαστής σας». Ὁ ἐνδοξος ταυρομάχος ἔκλινε τὴν κεφαλὴν, ἐγὼ ἐχαιρέτησα, ἐκαθήσαμεν καὶ ἠρχίσασμεν τὴν συνομιλίαν. Τί μοναδικὸς ἄνθρωπος! Ἀκούων τις αὐτὸν ἢ ἀ εἶπεν ὅτι δὲν εἶχε καρδίαν οὔτε μυῖαν νὰ φονεύσῃ. Εἶνε εἰκοσιπενταετής νέος, μέσου ἀναστήματος, λεπτοφυῆς, μελαχροινὸς, ὠραῖος, ἔχων στερεὴν τὸ βλέμμα καὶ μειδίαμα ἀφελές. Ἡρώτων αὐτὸν πλείστα ὅσα πράγματα περὶ τῆς τέχνης καὶ τοῦ βίου αὐτοῦ. Ὡμίλει διὰ μονοσυλλάβων, καὶ εἶλε νὰ ἀποσπῶ μίαν πρὸς μίαν τὰς λέξεις ἐκ τοῦ στόματός του δι' ἀπαύστων ἐρωτήσεων. Ἀπῆντα εἰς τὰς φιλοφροσύνας θεωρῶν μετριοφρόνως τὰς ἡκρας τῶν ποδῶν του. Τὸν ἠρώτησα ἐὰν δὲν ἐπληγώθη ποτέ. Ψαύτας δὲ τὸ γόνυ, τὸν μηρὸν, τὴν ὠμοπλάτην καὶ τὸ στῆθος μοὶ εἶπεν: «ἐδῶ, ἐδῶ, ἐδῶ καὶ ἐδῶ», γελᾶσας μὲ τὴν ἀρέλειαν παιδίου. Μοὶ ἐσημείωσε τὴν διεύθυνσίν του, καὶ μὲ ὑπερέωσε νὰ υπάγῳ νὰ τὸν ἴδω, μοὶ προσήνεγκε δὲ σιγάρον καὶ ἀπῆλθεν. Τρεῖς ἡμέρας μετὰ ταῦτα ἐν νέῳ ταυρομαχίᾳ ἐκαθήμην πλησίον τοῦ διαφράγματος. Διήλθε δὲ ἔμπροσθέν μου συλλέγων τὰ σιγάρα, ἅτινα τῷ ἔριψαν οἱ θεαταί. Ἐνευσα πρὸς αὐτὸν, μὲ εἶδε καὶ ἀνέκραξεν «*A! ὁ Ἰταλός!*» Μοὶ φαίνεται ὅτι τὸν βλέπω ἀκόμη. Ἐφρξε φαῖαν ἐνδυμασίαν χρυσοῦφαντον, τὴν μίαν δὲ τῶν χειρῶν εἶχεν ἐρυθρὰν ἐκ τοῦ αἵματος. . .

Ἄλλὰ, τελευταῖον, μίαν κρίσιν ἐπὶ τῶν ταυρομαχιῶν. Αἱ ταυρομαχίαι εἰσὶν ἄρᾳ γε πρᾶγμα βάρβαρον καὶ ἀνάξιον πεπολιτισμένου λαοῦ, ἢ ὄχι; Εἰσὶ θεάμα δυνάμενον νὰ σκληρῶνῃ τὴν ἀνθρώπινην καρδίαν ἢ ὄχι; Εἶπατέ το καθαρῶς. Καθαρῶς; Δυστυχῶς ἐγὼ ἀδυνατῶ νὰ πράξω τοῦτο. Δὲν θέλω, ἀποκρινόμενος οὕτω, νὰ ἐρεσκύσω κατακλυσμὸν ὕβρεων, ἢ ἀποκρινόμενος ἄλλως, νὰ λάβω τὴν προσήκουσαν μιστίγωσιν, καθόσον ὀφείλω νὰ ὁμολογήσω ὅτι μετέβαινον εἰς τὸ ἵπποδρόμιον κατὰ πᾶσαν Κυριακὴν. Διηγῆθην καὶ περιέγραψα αὐτὰς, ὁ δὲ ἀναγνώστης γινώσκει ὅσα καὶ ἐγώ. Ἄς κρίνῃ λοιπὸν αὐτὸς, καὶ ἄς μοὶ ἐπιτρέψῃ νὰ τερῆσω σιωπῆν.

[Ἐκ τοῦ ἰταλικοῦ].

1**

«Σύνθηες ῥητὸν τοῦ Ναπολέοντος ἦτο ὅτι: Σταθερὰ ἀπόφασις ἰσοδυναμεῖ πρὸς βαθυτάτην σοφίαν».

Η ΠΕΤΡΟΥΠΟΛΙΣ ΚΑΤΑ ΤΟ 1762.

Ἡ Πετρούπολις, οὗσα σήμερον μίαν τῶν ὠραιότερων τοῦ κόσμου πρωτευουσῶν, ἀφίκετο εἰς τὴν σημερινὴν αὐτῆς λαμπρότητα μετὰ ταχύτητος θαυμασίας. Ἡ ἱστορία αὐτῆς εἶνε λίαν ἐνδιαφέρουσα, καθόσον δεικνύει τὴν πορείαν ἣν ἤνυσε τὸ νεώτερον δυτικὸν στοιχεῖον, ὅπως εἰσχωρήσῃ ἐντὸς τῆς παλαιᾶς ῥωστικῆς κοινωνίας, περιέχει δὲ ὡς ἐκ τούτου λίαν περιέργους περιόδους, ἢ μᾶλλον ἀξιοπερίεργος τῶν ὁποίων εἶνε ἴσως ἡ ἀντιστοιχοῦσα πρὸς τὰς βασιλείας τῆς Ἑλισάβετ καὶ Πέτρου τοῦ Γ'. Τῇ ἐποχῇ ἐκείνῃ, καὶ ὠρισμένως τῷ 1762, δὲν εἶχον ἔτι ἐκτελεσθῆ αἱ μεγάλαι μεταρρυθμίσεις, αἱ ἐνεργηθεῖσαι ὑπὸ Αἰκατερίνης τῆς Β', Ἀλεξάνδρου τοῦ Α' καὶ Νικολάου τοῦ Α'. Ἡ Πετρούπολις εἶχε τότε θένν πόλεως κατὰ τὸ ἤμισυ γερμανικῆς καὶ κατὰ τὸ ἤμισυ φλαμανδικῆς, ἠδύνατο δὲ τις νὰ εἶπῃ ὅτι ἐν αὐτῇ ἔζων προαπλεύρωσ καὶ ἐγγὺς ἀλλήλων ἡ ἐξηυγενησμένη Εὐρώπη καὶ ἡ ἠμιβάρβαρος Ἀσία.

Ἡ Πετρούπολις εἶχε τότε περὶ τὰς ἑκατὸν χιλιάδας κατοίκων. Αἱ οἰκίαι, κατὰ τὸ πλείστον ξύλινοι, ἦσαν ἐκτισμέναι ἀτάκτως τῆδε κάκεισε. Αἱ ὁδοὶ ἦσαν κοινορτώδεις τὸ θέρος, βορβορώδεις τὸν χειμῶνα καὶ πλήρεις ὀπῶν, ἔνθα ὁ διαβάτης ἐβυθίζετο μέχρις ὀσφύος. Ὁ Νέβας καὶ αἱ διώρυγες δὲν εἶχον ὡς σήμερον ὄχθας ἐκ γρανίτου, ἀλλὰ προχώματα ἐκ χύματος. Ἡ νῆσος τοῦ Ἀγίου Βασιλείου εἶχεν, ὡς ἡ Βενετία, ἀντὶ ὀδῶν διώρυγας.

Τὸν καθαρισμὸν τῆς πόλεως ἐξετέλουν οἱ κατὰδικοὶ ἀλλ' αἱ πλατεῖαι, τὰ πεζοδρόμια καὶ αἱ γωνίαι τῶν ὀδῶν ἐκαλύπτοντο ὑπὸ σωρῶν κόπρου καὶ ἀκαθαρσιῶν, τὰ δὲ κρεπωλεῖα, τὰ ἰχθυοπωλεῖα, τὰ λαχνοπωλεῖα, τὰ ἐστιατόρια καὶ τὰ καπηλεῖα ἀνεπέμπον λοιμώδεις ἀναθυμιάσεις. Στίφη κυνῶν ἡμιαιγρίων ἐπλανῶντο εἰς τὰς ὁδοὺς, φοβιζόντων καὶ δακνόντων ἵππους καὶ ἀνθρώπους. Ἐπαίται ἠκρωτηριασμένοι, ἀλῆται παντοδαποὶ ἐπολιόρουν τοὺς διαβάτας, καὶ μετὰ κόπου ἠδύνατό τις νὰ διαφύγῃ τὴν μάστιγα ταύτην. Πυρετοὶ μiasματικοὶ καὶ πᾶν εἶδος ἐπιδημικῆς ἀσθενείας ἐμάστιζεν ἀδικόπως τὴν πόλιν. Οἱ ἰατροὶ ἦσαν ὀλίγοι καὶ ἀπῆτουν πληρωμὴν ὑπέρογκον· οἱ δύο περιφημότεροι αὐτῶν ἐλάμβανον χωρὶς πολλὰ φιλοφρονήματα δεκαπέντε ρούβλια χρυσῆ δι' ἐκάστην ἐπίσκεψιν.

Ἐνόσω ἡ αυτοκράτειρα κατόκει ἐν τῇ πόλει, ἢ θεὰ ταύτης ἦτον ὑποφερτὴ· ἀλλ' ὅτε διέμεινεν ἐν Μόσχᾳ, ὅπου διέτριβε τὸ ἤμισυ τοῦ ἔτους καὶ πλέον, αἱ ὁδοὶ τῆς Πετρούπολεως ἐγίνοντο ἔρημοι καὶ χόρτος ἐφύετο ἐν αὐταῖς. Τὰ καπηλεῖα, ἐν οἷς Πέτρος ὁ Μέγας ἠρέσκετο νὰ πίνῃ ἐν ποτήριον ρακῆς ἐν τῷ μέσῳ τῶν ναυτῶν, μετεβάλλοντο εἰς καταγῶγια ἀκολάστων ὀργίων.

Περὶ τὴν μεσημβρίαν ἡ κυριώτερά ὁδὸς, καλουμένη *Πρόσοψις τοῦ Νέβσκη*, ἐπληροῦτο ἀνθρώ-